

במבואות צידון

שיריה של צה"ל נכנסת בשטחה לצידון, תחת צליל פות של לוחמים פלסטינים. הלחימה התקיימה מבית לבית, העיר הופגזה קשות ובתיה היפים קרסו תחתיה. התושבים התבקשו להתאסף בשפת הים. כ-50 אלף מתושבי העיר, על נשיהם, זקניהם וטפם, הגיעו לשפתיהם בזמן שצה"ל

המשיך בחיפושם בבתיים. בתחילה הוחלט שחיילי הצנחנים יעלו על הנחתות ויוסעו על ידן אל הנמל של צידון, משם יסתערו על העיר. לבסוף הוחלט להיכנס רכובים על זלדות. חיילי יחידת הצנחנים, שנכנסו אל העיר, הספיקו דקה קודם לכן למסור מיספרי טלפון ומיכתבים לצוות העולם הזה, כדי שיעבירו ד"שים למישפחות.

אנחנו עדיין בעיקבות המלחמה. לפתע — סוף-סוף — אנחנו נתקלים בה. נושאי טנקים ענק נתקע באחד הפיתולים, המרי בילים לנהר הליטאני. מאחריו שיריה של טנקים. נושאי הטנקים מאיים להידרדר ולמחוק את המכונית שלנו. אך אנחנו מרוצים שהשגנו את הצבא.

אחרי מאמץ משותף מצליח נושאי הטנקים לחצות את הסיבוב בשלום. חיילי צה"ל מביטים בנו בתדהמה — מה עושות שתי נשים צעירות בזירת הקרבות? אחרי כך התרגלנו למבטים כאלה. צה"ל מכבד אותנו במים ורביסרן נעים-סביר בשם דרוון מתנדב להורות לנו את הדרך ללי-טאני. לא, הוא לא בטיוול, זו ממילא הדרך שלו.

בקומנדק אנחנו מתחילה אפילו ליהנות מהנוף. שוב חוזרים על עצמם אותם מרי-אות: כפרים שלמים מניפים דגלים לברי-גים, התושבים ידידותיים. לבד מכמה מכרי-ניות פרטיות שגרמסו בדרך על-ידי הטנ-קים, בהן גם הוולוו המפורסם של צוות סיביאט, קשה להעלות על הדעת שהיתה פה מלחמה.

באחת, במפתיע, פטה מורגנה: למטה בעמק זורם לו הליטאני. מלמעלה הוא נראה כמו הירקון. מבט מקרוב מסתבר שהוא לא רק נראה כמוהו, הוא בדיוק כמו הירקון.

חיילי צה"ל עירומים כביום היוולדם משקשקים במים. חיילים שלא התרחצו ארבעה ימים מסתבנים ושוככים על הדשא לתפוס מעט שמש.

"זה לא יאמן", אומרת ענת, "זה בדיוק כמו על גדות הגנגס". ענף מצלמת והי-חיילים מכסים את מערומיהם.

אנחנו חוצים את גשר עקיה וממשיכים במעלה הפיתולים. כעת מתרבים סימני המלחמה. יש טנקים, יש שירות הספקה.

מאחרי אחת מהן אנחנו נתקעים. מימינו מגיע טנדר אזרחי. יענקל'ה אגמון, במדים של חייל צה"ל, חייל ותיק מאוד, מנסף לשלום. הוא כבר ארבעה ימים במילואים. גייסו אותו לגלי צה"ל על תקן של כתב צבאי. בטנדר מאחוריו עוד עיתונאי שגוייס ככתב צבאי.

אגמון שולח את אחד מחייליו לעבור בשיריה ולקחת פריסות שלום לחיילים.

טנק

בשם שלמה

השיריה מתקדמת לאט. ממשיכים הלאה. המכונית הלבנה היא חריג בין כל כלי החאקי. אנחנו מעוררים תשומת-לב, לעיתים נעימה לעיתים פחות

נעימה. ענת מקפצת ומצלמת. אני מוצאת את עצמי במצב שיחזור על עצמו מעתה והלאה, ברגע שאני יורדת מהמכונית, החיילים מביעות בקולי קולות מה הם חושבים על זה שאני שם. רק אחרי "היי יו!" ו"בחורות!" ו"אללה, מה הן עושות פה?" מתחילות השיחות:

ארבעה חברה צעירים, ילדים ממש, נמי צאים על סף דמעות — הם היו בכוח המוביל אך נאלצו לעצור. מתוך חשש שלא אאמין להם, הם מראים לי את הטנק שלהם. הטנק התקלקל ומאו הם תקועים איתו בדרך.

התברה שלהם, כך הם מספרים לי, כבר כבשו את צידון, והם עדיין על אם הדרך, עם הטנק. הם אומרים, "עוד יהיו לנו פדיחות בבית אם ידעו שלא נלחמנו". אך הם מרשים לי לספר את שמו של הטנק — שלמה.

בעצב הם מספרים לי כי המ"פ שלהם, שהיה בטנק סמך, נהרג. או אולי בעצם הטנק שלנו הציל את חייו. אומר אחד מהם.

אני מציעה להם למסור ד"ש בבית, ולקחת את מיספרי הטלפון. תוך שניות אני מוקפת בעשרות חיילים. רשמתי את שמות כולם, בבתי כולם קיבלו את פרי-סות השלום.

התעכבנו במקום כחצי שעה. סיבת העי-כוב: לאחד הטנקים הלך המנוע. הילדים האלה, בני ה-18 וה-19 החליפו מנוע טנק בחצי שעה.

ממשיכים הלאה, שוב מתעכבים. אנו יורדות מהמכונית — ענת לצילומים ואני לגיב החדש שלי. הפעם אני לא צריכה להציע. החיילים מקיפים אותי ומוסרים לי מיכתבים ומיספרי טלפון.

והנה הפתעה. אורי, בעלה של העיתור-נאית אולי גלס, יורד מאחד הזחל"מים. אנחנו מתחבקים. ההתרגשות עצומה. לפי-גוש חבר במלחמה. זה לא כמו לפגוש אותו בדיונוף. אני מבטיחה לו לטלפן לאולי ולילדים. אורי חובש קרבי, נעלם בזחל"ם שלו.

אחרי-כך אני פוגשת בכלי-כך הרבה חבי-רים, שבגסיבות רגילות זה היה הופך אחי-רי הפעם השלישית לשיגרה. במלחמה, כל פגישה עם מכר היא בחזקת חווייה מרגשת.

ממשיכים לדהור במכונית, עוברים כפי-רים נוספים. אנחנו בדרך לנבטייה. השם ששמענו אותו כלי-כך הרבה במהדורות-החדשות, הופך להיות מוחשי. כעת אנחנו ממש בתוך המלחמה. הדי יריות ופיצוצים נשמעים מכל עבר. אנחנו מתקדמים בחסר-תה של שירת אספקה, למעלה נמשכת השיריה האווירית — מסוקים מטוסים.

אני חושבת על דודי ועל נירי, שם למעלה. אני חושבת על אחי אלון, על בן-דודי דורון ועל החברים שלהם, ילדים, ממש ילדים.

ברעום

התותחים

פרדים מהשיריה, הממשיכה לאי-שם ונוסעים לכיוון צידון. בצידון, כך מדווחים לנו החיילים בדרך, מתנהלים קרבות-טיהור מבית לבית. צה"ל עדיין לא השלים את הלחימה בעיר הפניקית העתיקה, שמלכה חירם מכר לשלמה המלך ארזים כדי לבנות את בית-המקדש, וקיבל בתמורה 20 ערים בגליל.

מרגישים את הים, המסתתר מאחרי ה-רכסים, והנה לפנינו בתי-הויקוק העולים בלהבות. כעת מרגישים את המלחמה. קולות-פיצוץ באוויר ועשן לבן מיתמר מעל בתיה של צידון, ממול, משתרע הים התיכון. מדהים ביופיו. השמש זורחת

ומנגד הים מנצנץ. איזה פרדוקס! בפאתי צידון אנו נתקלים בצבא ישראל בהמוניו, שמברך אותנו לשלום. לאורי אבנרי קוראים אוריליה. הוא גונב לענת ולי את ההצגה. בתחילה מתלהבים מאיתנו, ברגע שמגלים אותו שוכחים בכלל שאנחנו בשטח.

אנחנו עולים על כביש החוף לצידון. על החוף נחתת של חיל-הים, על הכביש טנקים וזלדות. אנחנו עוצרים את המכר-נית, יורדים לנחתת. החיילים יורדים מה-זלדות — יש להם עוד רגע לפני המיל-חמה. מסביב הפגזים שורקים, והחברה-כתבים מיספרי טלפון על קרטונים, על צווי שמונה, על ניירות של מסטיק.

אביב כהן מרחוב ישעיהו בתל-אביב מוצא רגע זמן לכתוב מיכתב להורים, אני מחליטה בגלל הקירבה הגיאוגרפית להעביר להם למחרת היום את המיכתב בעצמי. אמו של אביב, חנה, כמעט חונקת אותי מאהבה כשאני מביאה לידיה את המיכתב. חיילים אחרים מבתיים ומקיבוץ גבולות מעבירים גם הם מיכתבים שכתבו

הטנק שנושאר

טנק שאחור היה להשתתף בכוח הפורץ נתקע בעיריה קטנה. ילדה לבנונית, שאחיה מתפעל את תחנת-הדלק, עוברת ליד הטנק. האח מכר לעיתונאים ישראלים דלק בשישה דולרים לשלושים ליטר.